

Maa- ja metsätalousministeriö
kirjaamo.mmm@gov.fi

SUOMEN HIPPOS RY:N LAUSUNTO KOSKIEN TYÖRYHMÄRAPORTIN VASTUULLISTA JA ELINVOIMAISTA RAVIURHEILUA JA HEVOSKASVATUSTA SUOMESSA (julkaistu 29.6.2022) PÄIVITYSTARVETTA

TAUSTAA

Maa- ja metsätalousministeriö julkaisi 29.6.2022 työryhmäraportin koskien raviurheilun ja hevoskasvatuksen tulevaisuutta. Työryhmän tehtävänä oli selvittää yhdeksää ministeriön asettamaa teemaa, ja luoda tilannekuva sekä ehdotus toimenpiteistä hevosalan vastuullisuuden ja elinvoimaisuuden edistämiseksi.

Raportti on kattava, ja maa- ja metsätalousministeriö on käyttänyt raportin keskeisiä näkemyksiä mm. toimialan valtioavustusten kohdentamisessa ja muutoksissa.

Yhteiskunta sekä hevosalan toimintaympäristö ovat kuitenkin muuttuneet raportin julkaisemisen jälkeen merkittävästi. Muutoksia on tulossa myös tulevina vuosina.

Suomen Hippos haluaa tällä lausunnollaan tuoda ministeriön huomioitavaksi näkemyksensä raportin keskeisten asioiden toteutumiseen sekä päivitystarpeeseen, jotta toimenpiteillä voidaan edistää raviurheilun ja hevoskasvatuksen elinvoimaisuutta myös tulevina vuosina.

ALAN KOOTUT TEOT TYÖRYHMÄN KESKEISIIN HAVAINTOIHIN:

1. Hevonen edelle ravikeskustelussa.

Tuomme näkyväksi kaiken sen työn, jota alalla tehdään hevosten hyväksi ja kehitämme toimintaa entisestään. Viime aikaisia muutoksia mm. toteutetut sääntö- ja rangaistusmuutokset kilpailutoiminnassa, uudistettu puuttuminen, raportointi ja seuranta poikkeamista (hyvinvointitarkastukset, eläinlääkäriraportit, sähköinen ilmoituskanava), Hyvä Talli -neuvontakäynnit ja niiden edellyttäminen ammattilisenssin haltijoilta, Hevosalan vaikuttavuusanalyysi konkretisoi alan merkitystä yhteiskunnalle.

2. Enemmän irti tukieuroista.

Toteutettu yhteissuunnittelu ja resurssien laajempi hyödyntäminen, johon pohjaksi raviradat on jaettu kuuteen alueeseen ja kahdeksaan päärataan. Alueellisten pääratojen tehtävänä on vastata ympärivuotisesta kilpailutoiminnasta. Lisääntynyt yhteistyö raviratojen arjen toiminnassa.

3. Rakenteiden on uudistuttava.

Ravirataverkoston toiminnan muutokset kausi- ja ympärivuotisiin ratoihin, ravipäivien määrän suhteuttaminen nykytilanteeseen, oman peliyhtiön ja

raviratojen myynti- ja markkinointiyhtiön perustaminen, Hippoksen toiminnan tehostaminen.

4. Ravit hevosten luo.

Tekoälytyökalu osana kilpailukalenterin rakentamista. Työkalu huomioi mm. hevosten tarkan sijainnin, raviratojen kilpailijoiden vaikutusalueen ja valmentajien kilpailuaktiivisuuden. Tavoitteena on optimoida lähtöjen täyttöaste ja minimoida kilpailumatkojen pituus. Kilpailutoiminnan suunnittelussa on lisäksi otettava huomioon myös taloudelliset näkökulmat.

5. Vähemmän päiviä, enemmän euroja.

Kilpailupäivien määrää on vähennetty merkittävästi: vuonna 2026 ajetaan 380 ravipäivää, kun vuonna 2023 kalenterissa oli vielä 456 päivää. Lisäksi talvikaudella ei ajeta torstaisin. Palkinnot ovat jakaantuneet laajemmalle hevosmäärälle.

6. Strategiat sanoista teoiksi.

Strategiauudistus ja sen juurruttaminen alan toimintaan, vastuullisuustyö arjen teoissa, kuten toteutetut sääntömuutokset kilpailutoiminnassa, uudistettu puuttuminen, raportointi ja seuranta poikkeamista, Hyvä Talli -neuvontakäynnit ja niiden edellyttäminen ammattilisenssin haltijoilta.

7. Divisioonat takaisin ja lisää lähtöjä tammoille.

Divisioonajärjestelmä palautettiin vuonna 2023. Kilpailukalenterin suunnittelussa huomio on ollut nuorissa hevosissa ja tammoissa. Esimerkiksi 3-vuotiaiden lämminveristen starttiintuloprosentti on kasvanut 35,7 prosentista 42,9 prosenttiin ja 4-vuotiaiden suomenhevostenkin osalta starttiintuloprosentti kasvaa.

8. Erilaisia tapahtumia erilaisille raviurheilijoille.

Ravipäivien profiloinnilla huomioidaan sekä ammattimaisen että harrastustoiminnan tarpeet: maanantai, keskiviikko ja lauantai tarjoavat ammattimaiselle toiminnalle riittävän palkintotason. Muiden päivien kautta täydennetään kilpailutarjontaa vastaamaan kilpailukysyntää ja huolehditaan harrastajien kilpailumahdollisuuksista.

9. Ollaan valmiita muutokseen.

Suomen Hippos ilmaisi vuonna 2024 tahtotilansa siirtää hevos pelaaminen lisenssimalliin ja teki alkuvuodesta 2025 historiallisen päätöksen perustaa yhteinen suomalainen peliyhtiö yhdessä ruotsalaisen hevos peliyhtiö Aktiebolaget Trav och Gallopin, ATG:n kanssa.

10. Nykymallilla ei voida jatkaa, mutta alalla on hyvä tulevaisuus!

Alan rakenteet eivät ole estäneet haluttuja uudistuksia, ja ala tekee muutosta parhaillaan entistä tiiviimmin yhdessä. Investoinnit lisenssimarkkinaan vaativat onnistuakseen vakaan näkymän siirtymäkauden rahoitukseen. Vahva tulevaisuus vaatii hyvää yhteistyötä ja konkreettisia tekoja.

TYÖRYHMÄN ASETTAMISPÄÄTÖKSESSÄ MÄÄRITELTYJEN TEHTÄVÄKOHTIEN LÄPIKÄYNTI

1. VASTAAMINEN TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSIIN

Rahoituspohja ja taloudellinen näkymä

Sitten työryhmän raportin julkaisun yhteiskunnan taloudellinen tilanne on heikentynyt laajalti, hevostalouden rahoituspohjan muutosvauhti on kiihtynyt, ja myös kritiikki valtion tukirahoitukselle on kasvanut. Vuoden 2024 alussa monopoliyhtiö Veikkauksen ja edunsaajien suora yhteys katkaistiin lainsäädännön muutoksella, mutta edelleen hevos pelaaminen tuo merkittävän tuoton valtiolle ja valtio rahoittaa hevos alaa yleiskatteellisten budjettivarojen kautta.

Samaan aikaan käynnistyi lakimuutoshanke suomalaisen rahapelimarkkinan siirtymisestä monopolimallista lisenssimalliin. Tasavallan presidentti Alexander Stubb vahvisti rahapelilain muutoksen 16.1.2026. Rahapelimarkkinan muutos on käynnistymässä 1.7.2027.

Suomen Hippos ilmaisi vuonna 2024 tahtotilansa siirtää hevos pelaaminen lisenssimalliin ja teki alkuvuodesta 2025 historiallisen päätöksen perustaa yhteinen suomalainen peliyhtiö yhdessä ruotsalaisen hevos peliyhtiö Aktiebolaget Trav och Gallopin, ATG:n kanssa. Yhteinen yhtiö Hippos ATG Oy tulee hakemaan rahapelilupaa hevos pelaamiseen, urheiluedonlyöntiin sekä onlinekasino-toimintaan.

Jotta lisenssimarkkinamuutos voi tuottaa hevos alalle toimintaedellytyksiä, on nykyisestä rahoituspohjasta pystyttävä pitämään kiinni niin sanotun siirtymäkauden yli, ennen siirtymistä lisenssimarkkinaan sekä seuraavien, noin viiden vuoden ajan, minkä aikana peliyhtiö käynnistää toimintaansa.

Näkemykselle on saatu myös tuki eduskunnasta. Loppuvuodesta 2025 eduskunnan hallintovaliokunta nosti hevos alan rahoituksen riittävän tason säilyttämisen rahapelilakia koskevaan mietintöönsä. Lausuman mukaan "Eduskunta edellyttää, että valtioneuvosto seuraa uudistuksen vaikutuksia hevostalouden toimintaedellytyksiin siirtymäkauden alusta alkaen ja tarvittaessa ryhtyy välittömästi toimenpiteisiin alan tulevaisuuden turvaamiseksi. Lausunto hyväksyttiin sellaisenaan eduskunnan käsittelyssä. Valtioneuvosto päätti 15.1.2026 merkitä eduskunnan lausumat pöytäkirjaan ja ryhtyä lausumien edellyttämiin toimenpiteisiin.

Hevos alan rahoitusta on leikattu kahden viimeisen vuoden aikana yhteensä 30 prosenttia, mikä näkyy erityisesti maakuntaratojen toimintaedellytysten vakavana heikentymisenä. Hevosen omistajien, kasvattajien ja valmentajien toiminnan

näkökulmasta on ollut tärkeää, että ravikilpailujen palkintotaso on pystytty pitämään kohtuullisella tasolla, eikä alan ammattimaisten toimijoiden määrä ole toistaiseksi laskenut alan pahimman skenaarion mukaisesti. Rahoituksen epävarmuus on keskeinen epävarmuustekijä toiminnalle, sillä hevoskasvatus on pitkäjänteistä toimintaa. Epävarmuus heijastuu sekä investointien haasteellisuuteen (ml. mahdolliset sukupolvenvaihdot) että nykyisen toiminnan tunnuslukujen kehitykseen. Palkintotason ja riittävien kilpailumahdollisuuksien ylläpitäminen muutosvaiheessa on kriittistä, jotta ala säilyttää elinvoimansa ja sitä kautta uusi lisenssimarkkina voi tuottaa alalle ja valtiolle.

Suomen Hippoksen muutostyön ja päätöksenteon tilannekuva

Peliyhtiöpäätöksen lisäksi vuoden 2025 aikana on perustamisvaiheeseen yhteistyössä Suomen Hippoksen ja raviratojen kesken tuotu uusi myynti- ja markkinointiyhtiö huolehtimaan ravikilpailujen kuva- ja dataoikeuksien kaupallistamisesta sekä valtakunnallisen tason kumppanuusmyynnistä, alan rahoituspohjan laajentamiseksi. Yksittäisten raviratojen kumppanuustyön rinnalla voidaan jatkossa kaupallistaa urheilua muiden lajien tapaan paremmin kokonaisuutena, sekä huolehtia alan tärkeimmän tapahtuman, Kuninkuusravien, brändistä.

Nämä muutokset tulevat laajentamaan alan päätöksenteon kokonaisuutta, kun erilliset yhtiöt huolehtivat osaltaan alan yhteisestä toiminnasta ja tulonjaon kohdentamisesta.

On myös todettava, että työryhmän raportissa esitetty huoli Hippoksen päätöksentekorakenteiden toimimisesta esteenä uudistuksille ei ole toteutunut, sillä toistaiseksi mainitut rakenteelliset uudistukset sekä ravirataverkon toiminnan muutokset kausi- ja ympärivuotisiin ratoihin ja ravipäivien määrän suhteuttaminen nykytilanteeseen on pystytty viemään läpi. Keskusjärjestö on muuttanut omaa toimintaansa myös operatiivisella tasolla. Toimintaa, yhteistyötä ja rakenteita on tehostettu. Hippos on lisäksi ottanut aktiivisen roolin alan edunvalvonnassa ja päättäjäsuhteissa.

Erittäin tiukasta taloudellisesta tilanteesta huolimatta raviradat ovat tunnistaneeet muutoksen välttämättömyydet, suhtautuvat positiivisesti alan yhteisen myynti- ja markkinointiyhtiön perustamiseen, tekevät tiiviimpää yhteistyötä toiminnan tehostamiseksi ja pyrkivät myös markkinoimaan tapahtumia nykyaikaisesti.

Uudistamista tarvitaan edelleen, sillä lisenssimarkkinassa kilpailu kovenee. Lisäksi tarvitaan lisää yhteistyötä ja yhteisresursseja, jotta ala voi kilpailla muiden urheilulajien ja vapaa-ajan viettotapojen kanssa.

Arvopohjan ja megatrendien vaikutus

Hevonen kiinnostaa edelleen laajasti, ja suuresta yleisöstä on löydettävissä uusia kohderyhmiä, joihin raviurheilu vetoaa. Tämä vaatii alalta aktiivista markkinointia sekä edelleen vastuullisen toiminnan ja arvopohjaisuuden kehittämistä.

On selvää, että kaupungistumisen ja demografisten muutosten myötä yhä harvemmalla ihmisellä on suora kontaktipinta hevoseen. Se tarkoittaa, että alan on työskenneltävä entistä enemmän myös harrastaja-, ammatti- ja yleisöpohjan houkuttelemiseksi. Osittain raviurheilun osalta toimintaympäristöä haastaa myös yleisön arvopohjan muutokset koskien eläinten käyttöä urheilussa.

Hevosten hyvinvoinnin tulee olla lähtökohta kaikelle toiminnalle. Sen osalta 1.1.2026 voimaan tulleet uusi eläinten hyvinvointilaki ja sen pohjalta annettu asetus asettavat muutosvaateita monelle hevosalan toimijalle. Suomen Hippos on asetuskokonaisuutta koskevassa keskustelussa muistuttanut, että isolla osalla alan ammattimaisista toimijoista asetuksen kohdat ovat toteutuneet jo ennen sen voimaantuloa. Tärkeäksi muodostuu lainsäädännön tulkinta tavalla, joka aidosti tukee hevosten hyvinvointia, eikä esimerkiksi heikennä sitä tahattomasti toimijoiden punnitessa oman toimintansa asetuksenmukaisuutta ja investointikykyä haastavassa taloustilanteessa.

Hevosen arvo yhteiskunnalle olisi laskettava entistä vaikuttavammin. Alan vuonna 2023 teettämä vaikuttavuusanalyysi pyrkii hahmottamaan euromääräisesti hevosalan vaikuttavuutta sen sosiaalisen, ympäristö- ja taloudellisen vaikuttavuuden kautta, mutta analyysin syventäminen olisi tärkeää.

Taloudellisesti ja huoltovarmuuden näkökulmasta hevosen arvioidaan työllistävän Suomessa noin 15 000 ihmistä osa- tai täysiaikaisesti. Toiminnalla asutetaan maaseutua, työllistetään suomalaisia maatalouden alkutuotannon ja palvelutuotannon toimijoita. Raviurheilu ylläpitää kansallishevosemme suomenhevosen elinvoimaa, joka on yhteiskunnan yhteinen tahtotila ja velvoite. Hevosen hyvinvointivaikutus ihmiselle ajassa, jossa fyysinen kokemuspiirimme kaventuu digitaalisen laitteiden myötä, on arvo, jota ei tule hukata.

2. RAVIKILPAILUTOIMINNAN MITOITUS VASTAAMAAN HEVOSMÄÄRÄÄ

Ravikilpailutoimintaa on vuosien aikana mitoitettu vastaamaan hevosmääriä. Samalla on kuitenkin otettava huomioon vähenevien kilpailumahdollisuuksien ja pidempien kilpailumatkojen vaikutus kilpailuaktiivisuuteen ja löydettävä tasapaino näiden välille.

Vuoden 2026 ja 2025 ravikilpailukalenterin valmistelussa hyödynnettiin vuonna 2025 käyttöön otettua tekoälytyökalua. Laskennassa huomioitiin mm. hevosten tarkka sijainti, raviratojen aito kilpailijoiden vaikutusalue ja valmentajien

kilpailuaktiivisuus. Tavoitteena on optimoida lähtöjen täyttöaste ja minimoida kilpailumatkojen pituus.

Ravipäivien kokonaismäärä on mitoitettu edellisen vuoden kilpailusuoritusten määrän perusteella. Rata- ja aluekohtaiset osuudet ravipäivästä muodostuivat pääasiassa niiden vaikutusalueen kilpailusuoritusten perusteella.

Kilpailukysyntä on talvikaudella pienempää kuin muuna aikana vuodesta. Tämän vuoksi vuoden 2026 kalenterin valmistelussa päädyttiin ratkaisuun, jossa marraskuun puolivälistä huhtikuun puoliväliin ei kilpailla kuin kuutena päivänä viikossa. Raveja ei järjestetä torstaisin. Ratkaisulla pyritään parantamaan lähtöjen täyttöastetta ja palkintotuen tehokasta käyttöä.

Ravipäivien profiloinnilla huomioidaan sekä ammattimaisen että harrastustoiminnan tarpeet. Maanantai, keskiviikko ja lauantai tarjoavat ammattimaiselle toiminnalle sekä tavoitteelliselle hevosenomistajalle riittävän palkintotason. Muiden päivien kautta täydennetään kilpailutarjontaa vastaamaan kilpailukysyntää ja huolehditaan harrastajien kilpailumahdollisuuksista. Divisioonajärjestelmä palautettiin vuonna 2023 ja sitä on kehitetty vuosittain, mistä palaute on ollut hyvää.

Vuoden 2026 kilpailutoiminnan valmistelussa päädyttiin 380 ravipäivään, jossa on vähennystä edelliseen vuoteen 21 päivää. Vuonna 2023 kalenterissa oli vielä 456 päivää.

3. RAVIRATOJEN TOIMINNAN RATIONALISOINTI JA YHTEISTYÖN MAHDOLLISUUDET

Keväällä 2025 Hippoksen hallitus jakoi raviradat kuuteen alueeseen ja antoi kullekin alueelle alustavan ravipäivien määrän sekä esimerkinomaisen kuvauksen vuoden 2026 talousnäköymästä. Tavoitteena oli luoda pohjaa alan toimintarakenteiden uudistamiseen ja sitä kautta varmistaa toimialan elinvoima sekä tulevaisuudessa kehittyvä raviurheilu ja hevoskasvatus.

Tässä kuvauksessa nimettiin kahdeksan päärataa, joiden tehtävänä on vastata ympärivuotisesta kilpailutoiminnasta. Niille ennakoitiin suurempaa toimintatuen tasoa kuin lyhyemmän kauden ajaville maakuntaradoille. Radoilta kysyttiin, miten heidän mielestään alueen ravipäivät pitäisi jakaa; huomioiden sekä talousnäköymä että alueellinen kilpailukysyntä. Tällä ohjauksella pyritään toteuttamaan MMM:n hevos taloustyöryhmän asettamia linjauksia ja tehostamaan toimintatuen käyttöä. Ohjauksella pyritään myös lisäämään ratojen välistä yhteistyötä. Pääratojen nimeäminen ja talousnäköymä vaikuttivat myös lopulliseen ratakohtaiseen ravipäivien määrään vuodelle 2026.

Alueyhteistyön kehittämistä ja sitä kautta resurssien tehokasta käyttöä tullaan jatkamaan keskusjärjestövetoisesti tulevien vuosien aikana. Turvallisten ja

kilpailijoita palvelevien olosuhteiden osalta toimialan on kehitettävä laatumittareita. Näiden tulee ulottua myös tapahtumakehittämiseen. Raviratojen välisen toiminnallisen yhteistyön mahdollisuuksia tulee lisätä alueiden sisällä, ja tämä tulisi myös mahdollistaa rahoituksen työkalujen osalta.

4. KILPAILU- JA VALMENNUSTOIMINNAN VASTUULLISUUDEN EDISTÄMINEN

Hevosten hyvinvointi on keskeisessä osassa kilpailutoiminnassa kuten kaikessa muussakin toiminnassa hevosten kanssa. Ajotapasääntöihin on tehty merkittäviä muutoksia kotimaassa ja lisäksi Suomi on ollut etulinjassa ajamassa samaa Euroopan raviliiton tasolla kaikkiin maihin. Euroopan tasolla muutos tulikin voimaan alkuvuodesta 2025. Hevosten hyvinvointitarkastuksia ja niiden raportointia on kehitetty.

Suomen Hippoksen yhdessä SRL:n ja hevosjalostusliittojen kanssa toteuttama, vuonna 2023 käyttöön otettu Hyvä Talli -laatuja järjestelmän neuvontakäynti mittaa, todentaa ja tukee hevosalan toimijoita laadun ja turvallisuuden sekä hyvinvointilain vaatimien edellytysten varmistamisessa.

Hyvä Talli -neuvontakäynnillä keskitytään tarjoamaan työkaluja hevosten terveydenhoitoon, tallin turvallisuuteen, asiakaskokemukseen sekä hevosten lajityypillisen käyttäytymisen mahdollistamiseen, yrittäjien ja työntekijöiden hyvinvointia unohtamatta. Lisäksi neuvontakäynneille kerätään arvokasta tietoa, jotta voidaan todentaa ja mitata hevosten hyvinvoinnin toteutumista, sekä tarvittaessa edistää hyvinvointityötä. Mittaaminen ja valvonta on olennaista koko hevosalan hyväksyttävyyden ja toiminnan kannalta. Neuvontakäyntien ohella kehitetään kansallista hevosten terveydenhuoltojärjestelmää.

Hyvä Talli -järjestelmän pronssitaso korvaa vuodesta 2024 alkaen tallitarkastukset, jotka ovat olleet edellytys Suomen Hippoksen myöntämille A-, B- ja F- valmentajalisensseille. Uusille edellä mainituille valmentajalisenssinhaltijoille käynti on pakollinen vuodesta 2024 alkaen. Ennen vuotta 2024 voimassa olevilla lisenssinhaltijoilla noudatetaan kolmen vuoden siirtymäaikaa. Hyvä Talli -neuvontakäynti on edellytys myös Suomen Hippoksen hyväksymille ravikouluille.

Raviurheilun ja hevoskasvatuksen vastuullisuusohjelma valmistui vuoden 2022 alussa. Vastuullisuusohjelman mukaisia toimia on toteutettu keskusjärjestön toimesta laajasti, mutta edelleen työtä on tehtävänä paljon, jotta toimet kulkeutuvat laajasti alan toimijoiden arkeen.

5. NUORISO- JA HARRASTUSTOIMINNAN VALTAKUNNALLINEN MALLI

Suomen Hippoksen Nuorisovaliokunnan työssä on laajasti tunnistettu tarve lisäpanostuksille nuoriso- ja harrastustoiminnan valtakunnallisen toiminnan kehittämiseksi. Myös Hippoksen valtuuskunnan jäsenet ja taustaorganisaatiot ovat sitoutuneet nuoriso- ja harrastustoiminnan kehittämiseen. Tavoitteena on alan toimijoiden yhteistyönä luoda valtakunnallinen toimintamalli ja pyrkiä löytämään toimintaan myös hankerahoitusta toiminnan käynnistämiseksi.

Ravikoulujen merkitys raviurheilijan polun aloituspisteenä harrastajan iästä riippumatta on olennaista. Uusia ravikouluja on työryhmän raportin julkaisemisen jälkeen perustettu 2. Ravikouluja toimii tällä hetkellä 10 maakuntaraviradalla. On selvää, että toiminnan tulee perustua riittävän vakaaseen rahoitus pohjaan ja kannattavuuteen sillä tasolla, että toimintaa voidaan ylläpitää ja kehittää. Parhaimmillaan yhden ravikoulun kautta viikkotasolla hevosten kanssa harrastamaan voi päästä reilusti yli sata asiakasta. Harrastamisen Suomen mallin kehittäminen kattamaan maanlaajuisesti ravikoulu- ja ratsastustoimintaa edesauttaisi saavutettavuutta.

Nuorisotyön vastuullisuustyössä on kiinnitetty erityistä huomiota poniraviiharrastajien arkeen ja vuorovaikutukseen niin kilpailuissa kuin sosiaalisessa mediassa.

Alkuvuodesta 2026 käynnistyy myös nuorten valmentajien ja alan ammattilaiseksi tähtäävien toimijoiden ATG Talent -ohjelma. Sen toimeenpanijana on Hippos ATG Oy, ja ohjelma tarjoaa koulutusta niin liiketoiminnan, vastuullisuuden kuin markkinoinninkin kehittämiseksi. Lisää mentorointia ja tiedonjakoa alan konkareilta uusille tarvitaan edelleen.

6. ELINKEINOTOIMINNAN EDISTÄMINEN

Hevosala työllistää noin 15 000 ihmistä osa- tai täysiaikaisesti. Myös elinkeinon välilliset vaikutukset ovat merkittävät, kuten raportissakin todetaan. Hevosala työllistää valtakunnallisesti ja työllisyysvaikutukset ulottuvat myös harvaan asutuille alueille, missä muu työllistyminen voi olla haastavaa. Välilliset työllisyys- ja elinvoimavaikutukset ulottuvat laajalti maatalouteen ja maaseutuyrittäjyyteen ja ovat osa yhteiskunnallemme elintärkeää huoltovarmuusnäkökulmaa. Tämä vaikutus näkyy erityisesti Itä-Suomessa. Raviurheilu on koko Suomen laji, ja kilpailutoiminnan suunnittelussa on haluttu ottaa huomioon alan vaikutus maaseutualueiden elinvoimaan.

Maaseudun kehittämisrahoitus sekä muut hankerahoitukset ovat mahdollisuus myös hevosalan kehittämiselle. Olennaista olisi, että hankerahoitusta pystyttäisiin hyödyntämään mahdollisimman laajasti. Tämän vuoksi seuraavan rahoituskauden valmistelussa pitäisi pystyä tarkastelemaan uudelleen maaseutualueiden luokittelua myös toiminnallisesta näkökulmasta. On tärkeää,

että hevosalan toimijat ovat aktiivisesti mukana uusien Elinvoimakeskusten maaseutuohjelmatyössä.

Lisäksi hevostalouden tulee merkittävänä maaseudun elinkeinona pysyä kehittämisrahoituksen lisäksi myös maataloustukien piirissä. Hevossektoria tulee rahoituksen ja tukijärjestelmien osalta kohdella tasavertaisesti kaikkien muiden maaseutuelinkeinojen kanssa.

Maaseudun investointituet kohdentuvat alkutuotantoon, eli hevostaloudessa kasvatukseen. Kasvatustoiminnan kannattavuus yksinomaisena tuotantosuuntana on kuitenkin haasteellista, joten olisi erittäin toivottavaa, että palvelutuotantoa voitaisiin yhdistää esimerkiksi varsojen pihattopalveluiden osalta.

Ympäröivän maailman epävarmuus ja sitä kautta kustannustason nousu aiheuttavat huolta hevosyrittäjien tulevaisuuteen. Hvosalan keskusjärjestöt tekevät aktiivisesti yhteistyötä mm. ProAgrian kanssa erityisesti hevosalan yrittäjyyden toimintaedellytysten kehittämiseksi.

7. HEVOSTEN OMISTAMISEN JA KASVATTAMISEN KANNUSTIMET TULEVAISUUDESSA

Suomen Hippoksen vuonna 2024 aloittama strategiatyö tunnistaa hevosalan tulevaisuuden näkökulmasta kriittiseksi onnistumistekijäksi uusien omistajien ja kasvattajien mukaan saamisen.

Hevosen omistajat investoivat lajiin merkittävän summan rahaa vuositasolla, ja ylläpitävät näin ammattimaista elinkeinotoimintaa ja laajasti myös maatalouselinkeinoja. Hevostenpidon arvioitu aluetaloudellinen vaikutus ilman tallivuokria on 274 miljoonaa euroa vuosittain (Hevosalan vaikuttavuusanalyysi, 2023). Alan omat toimet ja panostukset tähtäävät tulevana vuosina nimenomaisesti hevosenomistajien määrän kasvattamiseen. Kimppaomistamisen vetovoiman lisääminen uusissa kohderyhmissä, houkutteleva palkintotaso, kansainvälinen menestys sekä urheilullisesti laadukas kilpailu ovat tässä juurikeinoja, joita voidaan tuoda esiin alan markkinoinnilla ja viestinnällä.

Hevoskasvatuksen osalta kasvatuksen kannusteet ja niiden oikea-aikainen sekä useampikertainen jakaminen korostuu. Suomenhevosen saama erityistuki vuonna 2025 (ns. Eduskunnan joululahjaraha) kannatteli astutuslukuja tilanteessa, jossa luvut ovat olleet laskusuunnassa. Erityistuen jatkaminen ja oikeanlainen kohdennus myös tulevaisuudessa on elintärkeää lajin elinvoimalle.

Riittävä palkintotaso ja sen jakautuminen on keskeinen kannuste hevosenomistamiseen ja -kasvattamiseen. Hippoksen linjauksella palkintoja on kohdennettu viime vuosina voimakkaasti nuoriin hevosiin ja tämän vaikutukset

ovat selkeät. Nuorten ikäluokkien starttiintuloprosentti on noussut, ja palkintorahaa on pystytty jakamaan laajasti ikäluokille.

Vuoden 2025 lopussa Hippos perusti lämminveristen ravihevosten astutus- ja varsalukujen laskusuunnan pysäyttämiseksi laajan työryhmätyön alan ihmisistä, jonka tarkoitus on alkuvuoden 2026 aikana luoda toimenpidekartta tilanteen ratkaisemiseksi. Keskeisiksi asioiksi on nostettu kasvatusta kannustava kilpailutoiminta, kasvatuksen kannustin- ja tukijärjestelmät, omistajuuden kehittäminen sekä kasvatustoimintaan liittyvien rakenteiden ja palveluiden kehittäminen.

Lisäksi alan toimijoiden arjen tueksi on suunniteltu laajaa hevosalan palveluhakemistoa, joka helpottaisi palveluiden ja yhteistyöverkostojen muodostamista.

8. OMISTAMISEN JA KASVATTAMISEN VASTUULLISUUDEN EDISTÄMINEN

Uusi hevosten hyvinvointiasetus tuli voimaan vuoden 2026 alussa. Asetuksen tavoitteena on parantaa mahdollisuuksia lajityypilliseen käyttäytymiseen ja elinolosuhteisiin, jotka tukevat hevosten terveyttä, turvallisuutta ja hyvinvointia. Lisäksi asetuksella säädetään hevosten hoitoon, käsittelyyn ja välineisiin sekä ruokintaan, veden saantiin ja pitopaikkoihin liittyvistä vaatimuksista. Olennaista on, että asetusta sovelletaan niin, että muutoksilla edistetään hevosten hyvinvointia ja toisaalta muilla toimilla ei vaikeuteta alan yrittäjien ja harrastajien toimintaa.

Yksi omistamisen vastuullisuuteen kuuluva tekijä on vastuu hevosesta koko sen elinkaaren ajan. Ravihevosen kilpailu-uran jälkeisen elämän urapolkuja ei Suomessa ole tutkittu kattavasti, eikä tähän ole syntynyt toistaiseksi laajasti tiedossa olevaa palvelutoimintaa, vaikka moni hevonen löytää uuden uran. Aihe on yhteinen kaikille raviurheilumaille ja sen selvittäminen ja liiketoimintamahdollisuuksien konkretisointi olisi koko alan näkökulmasta tärkeää.

On hienoa, että maa- ja metsätalousministeriö on uudistanut eläinlääkintäpalveluihin liittyvän säädöskokoelman, joka koskee eläinlääkärin ammatin harjoittamista, eläinlääkintähuoltoa sekä erikoiseläinlääkärikoulutusta. Lisäksi eläinlääkärikoulutuksen aloituspaikkoja on lisätty kohdennetun rahoituksen myötä. On kuitenkin erittäin tärkeää seurata uudistetun eläinlääkintähuoltolain vaikutuksia erityisesti tammojen lisääntymiseen liittyviin palveluihin sekä muihin hevosiin kohdistuvien erikoiseläinlääkäripalveluiden saatavuuteen ja akuuttipalveluihin.

9. KOULUTUKSEN JA NEUVONNAN TOIMINTAMALLIT

Hevosalan tutkimusohjelma päivitettiin vuonna 2020, mutta sen toteuttaminen ei ole edennyt toivotulla tavalla. Tutkimusohjelma tulisi päivittää yhteistyössä Luonnonvarakeskuksen ja hevosalan toimijoiden sekä ministeriön kanssa. Hevosalan osalta kannamme huolta myös suomenhevosiin pohjautuneen hevospoolin lakkauttamisesta. Tämä on tuonut epävarmuutta esimerkiksi kasvatustoiminnan näkökulmasta tärkeään siittolaeläinlääkäreiden sekä siittolaavustajien koulutukseen.

Hevosalan tutkimuksen vahvuutena on laaja vaikuttavuus myös poikkitieteellisesti. Itse hevoseen liittyvän tutkimuksen lisäksi olisi olennaista poikkitieteellisen tiedon ja toiminnan hyödyntäminen. Myös kansainvälinen yhteistyö hevosalan tutkimuksessa on mahdollisuus. Hevosalan osalta luotettavan tiedon tuottaminen ja käyttäminen on avainasemassa alan kehittymisessä.

Hevosjalostusliitot toimivat kasvattajien ja omistajien sekä muiden hevosalan ammattilaisten ja harrastajien tukena koulutusten ja neuvonnan järjestäjinä. Neuvonnan resurssit tulee saada riittäviksi yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.

Lisäksi alalla on tarve hanketoiminnan osaamisen lisäämiseen erityisesti eri toimijoiden vahvuuksia hyödyntäen. Hevosyrittäjien toiminnan tueksi tarvitaan niin tutkimusta kuin palvelu- ja laiteinnovaatioita.

Hevosalan koulutus luo pohjan alan ammattilaisten ja harrastajien osaamiselle. Hevosalan oppilaitokset tarvitsevat opetukseensa riittävän infran sekä hevosmäärän, jotta tulevien ammattilaisten kouluttaminen on mahdollista. Samaan aikaan on pidettävä huolta siitä, että työssäoppimiseen ja käytännön harjoitteluun on riittävästi mahdollisuuksia. Tässäkin on hyvä muistaa hevosalan monipuolisuus, jossa koulutustarve kohdentuu myös moniin välillisiin palveluihin, esimerkkinä rehuntuotanto sekä hyvinvointipalvelut.

Kunnioittavasti

Helsingissä 19.1.2026

Suomen Hippos ry

Antti Lehtisalo
Hallituksen puheenjohtaja

Minna Mäenpää
Toimitusjohtaja